

Tisztelt dr. Jánossy András Úr!

Vezérigazgató Úrnak küldött közérdekű adat iránti kérelmére, melyben a Szentendrei út és a Vasút sor mentén „fakivágások és fapótlások a BKK Zrt. és a Budapest Közút Zrt. útfelújásaival” kapcsolatban igényel adatokat az alábbi tájékoztatást adom.

Tekintettel arra, hogy a Főpolgármesteri Hivatal részére az Ön jelzése szerint, azonos tartalmú kérelem került benyújtásra az igénylés teljesítése érdekében az adatszolgáltatásban a két megkeresett szerv együttműködött.

A levele első részében felvetett feltételezésekre/állításokra reagálva tájékoztatjuk a fennálló helyzetről.

A III. kerület Szentendrei út érintett szakasza (Mátyás király út – Pünkösdfürdő utca között) tulajdon jogilag két szakaszból áll, a Mátyás király út – HÉV vágányok keresztezése közötti szakasz Budapest Főváros Önkormányzatának, a HÉV vágányok és a Pünkösdfürdő utca közötti szakasz pedig a III. kerület Önkormányzatának tulajdona. A Fővárosi tulajdonú szakaszon a 15 db fa kivágását a III. kerület Polgármesteri Hivatala engedélyezte, míg a III. kerületi tulajdonú szakaszon 10 db fa kivágását - összeférhetetlenség miatt- a XII. kerületi Polgármesteri Hivatal engedélyezte.

A munkák megkezdése előtt a BKK Zrt. állásfoglalást kért az engedélyező Hivataloktól az engedélyezések érvényességének tekintetében.

A III. kerület Polgármesteri Hivatala nyilatkozata szerint az engedély érvényes és jogerős, a fakivágások végrehajthatók a Fővárosi tulajdonú területen, ugyanis a tulajdonosi hozzájárulás érvényben volt az engedély kiadása idején és a környezetvédelmi törvény, ill. a fakivágásra vonatkozó kormányrendelet nem korlátozza a kiadott engedély érvényességének idejét, így annak lejáratí ideje nincs.

A XII. kerület Polgármesteri Hivatala nyilatkozata szerint az általuk kiadott engedély hatályát veszítette, tekintettel arra, hogy a XII. kerület **más megfogalmazást használva** az engedélyükben feltételként szabták a tulajdonosi hozzájárulásban foglaltakat. Ezen válasz kézhezvétele után újra megkérésre került a III. kerületi Önkormányzat tulajdonosi hozzájárulása, hogy az új és érvényes tulajdonosi hozzájárulással az engedély újra hatályba léphessen.

A tulajdonosi hozzájárulások érvényessége tekintetében a Fővárosi Önkormányzat értelmezése a következő: a tulajdonosi hozzájárulásokat a Főváros a benyújtott tervekkel kapcsolatosan az engedélyezési eljárás lefolytatása és a szükséges engedélyek megszerzése céljából adja ki. A hozzájárulások érvényessége 1 év, amelyet töretlen, évtizedes gyakorlat alapján mindig úgy értelmezett a Hivatal, hogy amennyiben ez idő alatt a szükséges engedélyek megszerzésre kerülnek, a tulajdonosi hozzájárulás betöltötte a funkcióját és a továbbiakban már nincs relevanciája, azt nem kell meghosszabbítani és az adott beruházás a rendelkezésre álló engedélyek érvényességi idején belül megvalósítható.

A tulajdonosi hozzájárulások időtartamának meghosszabbítására, vagy új tulajdonosi hozzájárulás kiadására tehát csak abban az esetben kerül sor, ha a szükséges engedélyeket az egy éves határidőn belül a kérelmezőnek nem sikerült beszereznie.

Az az állítás, miszerint a 2017 februárjában készített tervben még megőrzendőként szerepeltek a jelenlegi kiviteli tervekben már kivágásra jelölt fák, félrevezető, ugyanis a 2017 februárjában szállított tervek még engedélyezési szintű tervek voltak, tehát kivitelezésre még nem lettek volna alkalmasak, tekintettel arra, hogy az engedélyezési tervfázis tartalmi követelménye alacsonyabb a kiviteli tervekénél. Az engedélyezési tervfázis 2017. februári elkészülte után, 2017. májusában került sor a részletes, műszeres, Főkert Zrt. által végzett faállapot-felmérésre, amely alapján és a kiviteli tervben részletesen kidolgozott műszaki tartalom miatt a kivágandó fák kijelölése változott az engedélyezési tervekhez képest. A fakivágási engedélyeket az így elkészült kiviteli tervek alapján adták ki.

A 25 db fa kivágásának alátámasztására a kiviteli tervek szolgálnak, mely alapján látható, hogy a tervek műszaki tartalma nem valósítható meg a fák megtartása mellett.

A 25 db fa pótlása az engedélyben előírtaknak megfelelően fog megtörténni a projekt műszaki átadásának megkezdéséig, várhatóan 2020 júniusáig. A kivágott fákat a törzsátmérő alapján kell pótolni, a kivágott fa törzsátmérőjének másfélszeres kell, hogy legyen a pótlásként elültetendő fák összesített törzsátmérője, így összesen 283 db fa kerül majd elültetésre.

A tervek szerint a Szentendrei út mentén 25 fa kerülhet elültetésre, a többi fa a III. kerület területén lesz majd elültetve.

A Szentendrei út mentén ültetendő fák helyét a kiviteli tervekben a szabad helyekre való tekintettel, a zöldfelületek üzemeltetőivel egyeztetve határozták meg. Az ültetési helyek kijelölése a kivitelezés során még felülvizsgálatra fog kerülni a fák leendő üzemeltetőjével, és amennyiben a helyszíni adottságok – figyelemmel az innovatív gyökér menedzsment rendszerek alkalmazhatóságára is - lehetőséget adnak több fa elültetésére a Szentendrei út mentén, akkor az meg is fog történni.

A félreértést a kivágandó fák számával kapcsolatban vélhetően az okozza, hogy az útfelújítás miatt csak 25 db fa kivágása szükséges, a BKK Zrt. (Tervező útján) erre kért kivágási engedélyt, amit meg is kapott. A többi fa kivágása **nem a projekt miatt szükséges, hanem a projekt tervezésével párhuzamosan elvégzett** Főkert-es favizsgálatok eredményeképpen, a fák **egészségi állapota miatt lett kivágásra ítélve**, melyet a Főkert saját hatáskörben fafenntartás keretében intéz, de nyilván ezt a két munkálatot célszerű összehangolni.

Jelenleg 25 db fára van fakivágási engedély az útfelújítás miatt: 15 db-ra a Fővárosi tulajdonú szakaszon, 10 db-ra a kerületi tulajdonú szakaszon.

A 25 db engedéllyel kivágható fán felül szükséges még kivágni további 39 db fát (*amely darabszámban jelenlegi felmérések szerint 6 db fa az útfelújítás miatt is és egészségügyi okok miatt is kivágandó, tehát átfedés van a számokban*) a fa **veszélyt jelentő egészségi állapota miatt, amihez nem szükséges fakivágási engedély**, mert ezeket a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 7. §-a értelmében utólagos bejelentéssel **ki kell vágni**.

A fent hivatkozott jelenleg 39 (illetve 39-6) db fa egészségügyi állapot miatti - útfelújítási projektől független - kivágása is felülvizsgálat alatt van, tehát ez a szám még nem végleges, tekintettel arra, hogy élő növényzetről van szó, ami folyamatosan változik.

Az adatigénylés további pontjai:

Az alábbi dokumentumokat mellékelten megküldjük, illetve - hivatkozva az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 30. § (2) bekezdésére, mely szerint „ha a kért adatot korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozták, az igény teljesíthető az adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is – megadjuk annak elektronikus elérhetőségét/linkjét. Az egyes dokumentumokban a személyes adatok kitakarásra kerültek.

I. adatkör / 1.pont

1. Vállalkozási szerződés BKK Zrt.-Colas
2. Korábbi jegyzőkönyv a fákról BKK Zrt., Főkert, BFFH – ez elérhető Bús Balázs honlapján: <https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2017.06.02.-jegyz%C5%91k%C3%B6nyv.pdf>
3. BKK Zrt. levele a Főkertnek a további fák kivágásáról
4. BKK Zrt. vezérigazgatójának levele a Főkert vezérigazgatójának

A Főváros tájékoztatása szerint, a Főváros és a Colas nem állnak egymással szerződéses jogviszonyban, Budapest városvezetése és a Colas között nem áll fenn levelezés.

I. adatkör / 2.pont

A **VÁR-KERT** Műszaki tervezési Kft.-vel mint alvállalkozóval, sem a **BKK Zrt.**, sem a Főváros nem álltak szerződéses jogviszonyban, ezért szerződést sem tudunk rendelkezésre bocsájtani. Ezen okok miatt hivatalos levelezést nem folytattak.

BKK Zrt. és Budapest városvezetése közötti dokumentumok: az 5. pontnál megjelölt dokumentumok.

A tervezéssel és engedélyezéssel kapcsolatos dokumentumok 2018. 01. 31. nappal bezárólag Bús Balázs III. kerületi polgármester honlapján az alábbi linken elérhetők, a következő tartalommal:

<https://busbalazs.hu/?r=szentendrei-uti-fakivagassal-kapcsolatos-dokumentumok/>

FŐKERT favizsgálat eredménye:

<https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2017.07.-BKK-FŐKERT-fakataszter-I.pdf>
<https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2017.07.-BKK-FŐKERT-fakataszter-II.pdf>
<https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2017.07.-BKK-FŐKERT-fakataszter-III.pdf>

Vár-Kert Kft fafelmérés, terv, műszaki leírás (2017. február)

<https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2017.02.-BKK-Zöldterületrendezés-I.pdf>
<https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2017.02.-BKK-Zöldterületrendezés-II.pdf>
<https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2017.02.-BKK-Zöldterületrendezés-III.pdf>

Fakivágási engedély kérelem:

<https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2017.03.24.-kérelem.pdf>

Tulajdonosi hozzájárulás:

<https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2018.01.25.-Fovarosi-tul-ajdonosi-hozzajarulas.pdf>
<https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2017.09.28.-III.-keruleti-t-ulajdonosi-hozzajarulas.pdf>

Fakivágási engedély:

<https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2017.09.28.-III.-keruleti-t-ulajdonosi-hozzajarulas.pdf>
<https://busbalazs.hu/wp-content/uploads/2019/07/2018.01.31.-III.-kerulet-hatarozat.pdf>

A Kiviteli terv mellékelve.

I. adatkör / 3.pont

Nem történt levelezés Budapest városvezetése és a BKK Zrt. között a kérdéses tárgyban, a projekt a közbeszerzési eljárás elhúzódása miatt csúszott.

II. adatkör/ 4.pont

A Főváros és a BKK Zrt. kezelésében nincsen fakataszter, a Főkert Zrt.-hez tud kérelemmel fordulni abban a tekintetben, hogy az egyes fákra vonatkozóan milyen nyilvántartással rendelkeznek.

Mellékelten megküldjük a területre vonatkozó 2019 júliusában készült Favizsgálati jegyzőkönyvet.

A III. kerületi önkormányzat honlapján a legfontosabb iratok 2018. 01. 31. nappal bezárólag megtalálhatók. (ld.: **I. adatkör / 2.pont alatt.**) az alábbi linken:

<https://busbalazs.hu/?r=szentendre-uti-fakivagassal-kapcsolatos-dokumentumok/>

II. adatkör / 5.pont

A Budapest városvezetése és BKK Zrt. közötti dokumentumok nyilvánosak, melyek a budapest.hu portálon a Közgyűlési dokumentumok között elérhetőek.

A BKK Zrt. útfelújítási program megvalósítása, kivitelezés megállapodás előzményei és módosításai

A BKK Zrt. és a Fővárosi Önkormányzat között 2012. december 20. napján Megvalósítási Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás 1.) jött létre a „*Kerékpáros közlekedés fejlesztése 2012-2013. c. feladat*” megvalósításáról, annak finanszírozására, amely 2013. június 19. napján egy alkalommal módosításra került.

Továbbá a BKK Zrt. és a Fővárosi Önkormányzat 2012. június 14. napján Megvalósítási Megállapodást kötöttek (a továbbiakban: Megállapodás 2.) „*a 2012-2014. évi útfelújítási program megvalósításáról*”, annak finanszírozására, amelyet 2012. november 30., 2013. március 27., 2013. április 24., illetve 2013.

november 14. napján, összesen négy alkalommal módosítottak. Megállapodás 1. és Megállapodás 2. a továbbiakban együtt: Eredeti Megállapodások.

Az Eredeti Megállapodásokban rögzített műszaki tartalom összevonásának eredményeképpen 2014. május 27. napján egységes szerkezetbe foglalt Megvalósítási Megállapodás jött létre a BKK Zrt. és a Fővárosi Önkormányzat között *„2012-2016 útfelújítási program megvalósításáról”* (a továbbiakban: Megvalósítási Megállapodás) címmel, amelyet 2015. május 15-én első alkalommal (1. sz. Módosítás), 2016. április 27 -én második alkalommal (2. sz. Módosítás), 2016. november 7-én harmadik alkalommal (3. sz. Módosítás) *„BKK Zrt. 2012-2018. évi útfelújítási program megvalósításáról”*, 2017. május 8-án negyedik alkalommal (4. sz. Módosítás) *„BKK Zrt. 2012-2019. évi útfelújítási program megvalósításáról”*, 2018. június 27-én ötödik alkalommal (5. sz. Módosítás) *„BKK Zrt. 2012-2020. évi útfelújítási program megvalósításáról”*, 2019. június 28-án hatodik alkalommal (6. sz. módosítás) *„BKK Zrt. útfelújítási program megvalósítása, kivitelezés”* (a továbbiakban: Feladat) megnevezéssel módosítottak.

A Feladat megvalósítási helyszíneit (a felújítás, beruházás telepítési helyeit), tervezett költségeit és ütemezését, valamint az ehhez szükséges forrásokat és azok ütemezését a Megvalósítási Megállapodás 1. számú mellékletét képező 006847 azonosító számú, a *„BKK Zrt. útfelújítási program megvalósítása, kivitelezés (BKK Zrt. 2012-2020. évi útfelújítási program)”* megnevezésű Engedélyokirat tartalmazza. Az Engedélyokirat hatályos 8. sz. módosítása helyszínei között 181 cím szerepel, ebből 46 db autóbusszmegálló felújítás, 10 db gyalogosátkelőhely kialakítás, 5 db kerékpáros fejlesztés (kerékpárút kerékpársáv B+R kerékpártároló), 1 cím zajvédő fal felújítása, 7 helyszín esetében a feladat tervezési tevékenység. 2019 évben 12 cím esetében útfelújítás, 1 cím esetében kerékpártárolók létesítése várható. 2020-2021 években 19 cím esetében útfelújítás, 4 cím esetében kerékpáros fejlesztés várható.

A Budapest, III. került Szentendrei út (Mátyás Király út – Pünkösdfürdő utca) felújítása a Megvalósítási Megállapodás 4. számú módosításával került be az útfelújítási programba és a hatályos Engedélyokirat helyszínlistájának 169. sora tartalmazza.

A BKK Zrt. útfelújítási program megvalósítása, kivitelezés megvalósítási megállapodás előzmény megállapodások					
előzmény megállapodások címe	megkötés dátuma	jóváhagyó közgyűlési határozat száma	módosítás száma	módosítások dátuma	módosításokat jóváhagyó közgyűlési határozatok száma
Kerékpáros közlekedés fejlesztése 2012-2013. c. feladat	2012. 12. 20.	2746/2012. (XII. 12.) Főv. Kgy.hat.	1.	2013. 06. 19.	615/2013. (IV.24.) Főv. Kgy. hat.
a 2012-2014. évi útfelújítási program megvalósításáról	2012. 06. 14.	696/2012. (IV.25.) Főv.Kgy.hat.	1. 2. 3. 4.	2012. 11. 30. 2013. 05. 16. 2013. 06. 19. 2013. 11. 19.	1114/2012. (VI.20.) 517/2013. (III.27.) 594/2013. (IV.24.) 1789/2013. (XI.14.)
A BKK Zrt. útfelújítási program megvalósítása, kivitelezés megvalósítási megállapodás és módosításai					
Megvalósítási Megállapodás címe	megkötés dátuma	módosítás száma	jóváhagyó közgyűlési határozat száma		
2012-2016. útfelújítási program megvalósításáról	2014. 05. 27.	alapszerződés	520/b/2014. (IV.30.) Főv. Kgy. hat.		
2012-2016. útfelújítási program megvalósításáról	2015. 05. 15.	1. sz. Módosítás	257/g/2015. (III.23.) Főv. Kgy. hat.		
2012-2016. útfelújítási program megvalósításáról	2016. 04. 27.	2. sz. Módosítás	352/2016. (III. 30.) Főv. Kgy. hat.		
BKK Zrt. 2012-2018. évi útfelújítási program megvalósításáról	2016. 11. 07.	3. sz. Módosítás	1148/b/2016. (VIII.31.) Főv. Kgy. hat.		
BKK Zrt. 2012-2019. évi útfelújítási program megvalósításáról	2017. 05. 08.	4. sz. Módosítás	158/a/2017. (II.22.) Főv. Kgy. hat.		
BKK Zrt. 2012-2020. évi útfelújítási program megvalósításáról	2018. 06. 27.	5. sz. Módosítás	217/c/2018. (IV.25.) Főv. Kgy. hat.		
BKK Zrt. útfelújítási program megvalósítása, kivitelezés	2019. 06. 28.	6. sz. módosítás	633/b/2019. (V.29.) Főv. Kgy. hat.		
Megállapodáshoz kapcsolódó engedélyokirat címe	aláírás dátuma	jóváhagyó közgyűlési határozat száma	módosítás száma	módosítások dátuma	módosításokat jóváhagyó közgyűlési határozatok száma
BKK Zrt. útfelújítási program megvalósítása, kivitelezés (BKK Zrt. 2012-2020. évi útfelújítási program)	2013.06.19.	593/2013. (04.24.) Főv. Kgy. hat.	1.	2013.11.19.	1788/2013. (XI.14.)
			2.	2014.05.30.	520/a/2014. (IV.30.)
			3.	2015.04.27.	257/g/2015. (III.23.)
			4.	2016.05.13.	351/2016. (III.30.)
			5.	2016.10.12.	1148/a/2016. (III.31.)
			6.	2017.03.28.	158/a/2017. (II.22.)
			7.	2018.03.08.	89/d/2018. (II.21.)
			8.	2019.06.28.	633/b/2019. (V.29.)

*A táblázatban szereplő adatok a budapest.hu portálon a Közgyűlési anyagok alatt elérhetőek a <http://einfoszab.budapest.hu/list/fovarosi-kozgyules-nyilvanos-ulesei> linkről indulva.

Excel formátumú táblázatban mellékeljük a BKK Zrt. útfelújítási program megvalósítása, kivitelezés (BKK Zrt. 2012-2020. évi útfelújítási program) 167 darab szerződésének adatait, - Kiemelve a Budapest (BKK) Közút szerződéseit - mely szerződéseket a BKK Zrt. Irodaházában tud előzetes időpont egyeztetést követően (telefonszám: +36 1 3 255 255) megtekinteni, a szükséges dokumentumokról másolatot kérni.

II. adatkör / 6.pont

A BKK Zrt. Iratkezelési Szabályzatát, valamint a Főpolgármesteri Hivatal normatív utasítását a Hivatal egyedi iratkezelési szabályzatáról mellékeljük.

II. adatkör / 7.pont

A dokumentumok tartalmazzák az iktatószámokat.

A továbbiakban a fák helyzetével kapcsolatos szakmai álláspontról tájékoztatjuk.

A BKK Zrt. 2017-ben megküldte az előzetes terveket a FŐKERT-nek, ami lehetővé tette a tervezett rekonstrukció várható hatásainak elemzését a területen álló faállományra vonatkozóan. A szakcég több évtizedes tapasztalata alapján kialakítandó véleménye azért volt fontos, mert a fák gyökérzete nem látható, és csak az alapos szakmai rutin segítheti a tervezést abban, hogy a kivitelezési munkák milyen következményeket okoznak a növényállományban, ha a talajban található gyökérrendszert figyelmen kívül hagyják.

A fásor fajtaösszetétele a jelentős lakossági beültetések miatt változatos, a fásor domináns faja a japánakác. A faállomány jellemzői: erősen korosodó, sok egyed egészségi állapota leromlott, nagymértékű a szállítószövetek elhalását okozó nektrias kéregrák és a parazita xilofág gombák jelenléte.

Az idősebb fákra jellemző az elégtelen, aszimmetrikus gyökérzet. A fasort érintő eddigi építkezések, elsősorban az árok, a járda és az utóbbi időben a kapubeállók, a parkolók, valamint a járda alatt, a talajban futó vonalás közművezetékek építése során a fák gyökérzete sérült, a sérült gyökerekhez kapcsolódó szállítószövetek elhaltak, a fatest korhadásnak indult. A területen futó elektromos légvezetékek, a közvilágítás és az utóbbi időben a távközlési, hírközlési kábelek létesítése során a korona vázágait féldoldalasan, szakszerűtlenül többszörösen gallyazták, a korona súlyvonala az úttest irányába tolódott.

A kivitelezési munkák során nem csak az építési munkák, hanem az azt megelőző bontási és előkészítési munkák során - minden előírás betartása mellett - is következhetnek be sérülések, melyek állapotváltozást okoznak a faállományban. A terület állományának teljeskörű favizsgálata során a FŐKERT felmérte a fák helyzetét, a gyökérzet és a korona elhelyezkedését, állapotát, arányát és viszonyát. Ezen adatok birtokában adta meg a szakcég az építési munkák miatt ajánlott beavatkozásokat.

A tervezett építési munkák során a jelenlegi járda szélessége változik, a zöldsáv (fahelyek) határára szabványos alapozással ellátott, 20 cm magas kerti szegély került betervezésre. A fák koronájának súlyvonala a gallyazások következtében az út felé tolódott. A növény ehhez alkalmazkodva az ellenirányú (járda felé eső) – ellentartó – gyökérzetét fejlesztette jobban, ezért az arányaiban jobban fejlődött. A jelenlegi járdát is több ponton felnyomják az idős fák gyökerei, a régi (néhol még fellelhető) keramit szegélyt a legtöbb helyen a gyökérzet kiemelte a betonlapból. Az új járda készítése során a szegély építéséhez az alapozással együtt mintegy 40 cm mély árkot kell kialakítani. Ez a jelenleg statikai szempontból legfontosabb – ellentartó gyökerek szinte teljes megsemmisülését jelenti. A jelenlegi zöldsávban álló fák szinte kivétel nélkül magasabban vannak (néhol akár 20 cm-el is) a járda jelenlegi szintjénél. Ahhoz, hogy a járda lejtését és a vízelvezetését biztosítani lehessen, szükség van a zöldsáv talajfelszínének nyelésére, ami a fák felszín közeli gyökérzetének sérülésével, csonkolásával járhat.

A területen utólag kialakított, betonlapokkal burkolt szikkasztóárok falát az idős fák gyökérzete elnyomta, a víz jelenlétének köszönhetően a gyökérzet fejlődése és a talaj átszövöttsége ezeken a területeken a legnagyobb. Az árkok átépítése során valószínűsíthető az itt jelenlévő felszívógyökérzet súlyos sérülése. Az útpálya építése során a nagy mélységben végzett munkák érinthetik a gyökérzetet, azonban ezek jelentősége az előzőekben felsoroltakhoz képest jóval kisebb.

A kivitelezési munkák fák környezetében (elsősorban a statikai biztonsági zónájukban történő) beavatkozások esetén meggondolandó, hogy a fa megtartása, vagy kivágása az előnyösebb, mert a fák jelentős gyökérfelület illetve tartógyökérzet vesztese esetén instabillá válhatnak, ezzel veszélyt jelentve környezetükre, továbbá hosszú távon a súlyosan leromlott fa vitalitása folyamatosan csökken, míg a kockázata exponenciálisan növekszik. Azonban, ha a fát kicserélik és a megfelelő életkörülményeket biztosítva új fával pótolják, annak ökológiai és esztétikai értéke exponenciálisan növekszik, és kellő fenntartási technológia mellett a környezeti kockázata minimális szinten tartható.

A fák, mint a közterület meghatározó, élő elemei fokozott figyelmet igényelnek, mert állapotuk folyamatosan változik, mint minden élő szervezetnek. Néhány éves felmérés is frissítésre szorul, hiszen látható, tapasztalható, hogy egy-egy szélsőséges időjárásban – vihar, kiadós eső, hóteher – némelyik fa végérvényesen sérül, instabillá válhat a felázott talajban és ennek következtében kockázatot vagy veszélyt jelent a fa közelében tartózkodókra, épületekre, gépjárművekre, közművekre.

Lényeges kérdés, hogy mi a fontosabb, a leromlott állapotú, fokozott kockázatú fák megtartása, miközben tudott, hogy állapotuk és ökológiai értékük folyamatosan romlik, vagy a még állományban tartható fák szakszerű fenntartása mellett a leromlott állapotú egyedek cseréje új, a megváltozott körülményekhez könnyebben alkalmazkodó, várostűrő, fejlődőképes fák telepítése.

Budapest, 2019. szeptember 19.